

Motion till riksdagen 2009/10:Kr303

av **Gustav Blix (m)**

Raoul Wallenberg-museum i Stockholm

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett museum till minne av Raoul Wallenbergs gärning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge den nya museimyndigheten i uppdrag att inrätta en permanent, men ständigt uppdaterad, utställning riktad till skolelever om Förintelsen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge den nya museimyndigheten i uppdrag att inrätta en permanent, men ständigt uppdaterad, utställning riktad till skolelever om brott mot mänskligheten under kommunistiska och andra totalitära regimer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge den nya museimyndigheten i uppdrag att inrätta en permanent, men ständigt uppdaterad, utställning riktad till skolelever om Raoul Wallenbergs insats under andra världskriget och om hans tragiska öde.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att – som ett resultat av den nya myndighetens uppdrag – lägga ned Forum för levande historia.

Motivering

I år är det 70 år sedan Nazityskland och Sovjetunionen angrep Polen. Det blev upptakten till andra världskriget – en av mänsklighetens största tragedier. Bland de miljontals offren för krig och terror märks särskilt de människor som mördades i Förintelsen. Enligt Forum för levande historia beräknas

Fel! Okänt namn på

13 miljoner människor ha mördats i nazisternas koncentrationsläger och liknande. Av dessa var uppskattningsvis sex miljoner judar. Dessutom mördades ytterligare runt sju miljoner människor – bland annat kristna polacker, sovjetiska krigsfångar, romer, homosexuella, funktionshindrade, kommunister och intellektuella.

Det blev också startskottet för Sovjetunionens fortsatta expansion där hela eller delar av de tidigare grannländerna Polen, Finland, Rumänien, Tjeckoslovakien, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen erövrades och införlivades i Sovjetunionen.

Dessutom kom ytterligare nio öst- och centraleuropeiska stater att mer eller mindre tvingas lyda order från Moskva (Polen, Östtyskland-DDR, Rumänien, Jugoslavien, Albanien, Tjeckoslovakien, Ungern, Rumänien och Bulgarien).

Utöver de miljoner krigsoffren i andra världskrigets härjningar och de miljoner människor som mördades i Förintelsen, så blev ytterligare människor slavar under kommunismen bojar. Ett av mest kände svenska offren är Raoul Wallenberg – den svenske diplomaten som räddade tusentals judar undan Förintelsen under sin tid vid den svenska legationen i Budapest. Wallenbergs eget öde är än idag inte tillräckligt klarlagt, men vi vet att han själv föll offer för den andra totalitära 1900-talsideologin – kommunismen. Wallenberg svarade genom sin gärning för den kanske främsta svenska insatsen under det fasansfulla andra världskriget – en insats som inte alls fått den uppmärksamhet den förtjänar, åtminstone inte i Sverige.

Däremot har vi under det senaste decenniet ökat insatserna för att berätta om Förintelsen och de brott som begåtts under kommunistiska regimer. Genom myndigheten Forum för levande historia har en del viktiga informationsinsatser genomförts, men mer måste till!

I andra länder går man vidare och inrättar permanenta museer och utställningar om brotten som ägde rum under Förintelsen, Sovjetunionens Gulagsystem, den kinesiska kulturrevolutionen, de röda khmerernas terrorregim i Kambodja eller andra brott mot mänskligheten utförda under totalitära regimer. Även Sverige borde ha ett tillgängligt, modernt och intresseväckande kunskapscenter där inte minst landets skolelever genom studiebesök kan få lära sig mer om dessa så viktiga delar av mänsklighetens historia. Jag föreslår därför att regeringen tar initiativ till en ny museimyndighet som i Raoul Wallenbergs anda och namn ersätter dagens Forum för levande historias uppdrag att informera om brott mot mänskligheten utförda under Förintelsen och under kommunistiska eller andra totalitära regimer.

En lämplig plats för detta vore Riddarholmen i Stockholm. Ön har länge saknat bostäder, affärer, restauranger, museer och attraktioner som lockat vanliga stockholmare att vistas där även utanför kontorstid. När nu Gamla riksarkivet planeras få nytt liv som barnkulturpalats så kan Riddarholmen, genom att berikas med även ett Raoul Wallenberg-museum, bli en plats för både unga och gamla att både blicka bakåt och framåt på. Riddarholmen har också ett mycket centralt läge i Stockholm med utmärkta kommunikationer och närhet till andra institutioner som skolelever bör besöka i Stockholm som riksdagen, Kungliga Slottet och flera viktiga domstolar. Men det var också på

Fel! Okänt namn på

Riddarholmen som en ung arkitekt vid namn Raoul Wallenberg ritade planer på ett nytt badhus. Men Raoul Wallenbergs framtid låg inte i arkitekturen. Istället räddade han tusentals liv undan Förintelsen och blev själv en av kommunismens mest kända offer.

Den 4 augusti 2012 är det 100 år sedan Raoul Wallenberg föddes. För att hedra hans insats och minnas hans öde borde vi senast denna dag inviga ett museum som bär hans namn, där vi berättar om de människor som fallit offer för totalitära regimer och blir påmindas om att mycket ännu återstår i arbetet för mänskliga rättigheter och ett värdigt liv för alla människor.

Stockholm den 1 oktober 2009

Gustav Blix (m)